

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ 198/2006
ΤΜΗΜΑ Α΄

Συνεδρίαση της 29^{ης} Μαρτίου 2006.

Σύνθεση

Προεδρεύων : Κωνσταντίνος Βολτής, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Ηλίας Παπαδόπουλος, Θεόδωρος Ρεντζεπέρης, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Φώτιος Τάσης, Νικηφόρος Κανιούρας, Χρήστος Παπαδόπουλος, Γεώργιος Λάζος, Νικόλαος Μουδάτσος.

Εισηγήτρια : Αικατερίνη Γρηγορίου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθ. Πρωτ. Ερωτ.: 1956/14-2-2006 Διευθύνσεως Τουριστικών Λιμένων του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται αν υφιστάμενο λιμενικό έργο, που έχει εγκριθεί και κατασκευασθεί με τις προ του Ν.2160/1993 διατάξεις και βρίσκεται μπροστά από ξενοδοχείο δυναμικότητας 251 δωματίων και σε απόσταση μικρότερη του ενός χιλιομέτρου από υφιστάμενο τουριστικό λιμένα, μπορεί να μετατραπεί σε ξενοδοχειακό λιμένα κατ' εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού.

-/-

Στο ως άνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α΄ Τμήμα) γνωμοδοτεί ως ακολούθως:

Ι. Εφαρμοστέες διατάξεις

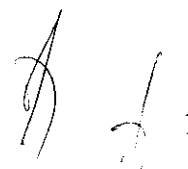
Στο Ν.2160/1993 (Α΄118) ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 29 παρ.1 και 6: «1. "Τουριστικός λιμένας" σκαφών αναψυχής (Μαρίνα) είναι ο χερσαίος και θαλάσσιος χώρος που προορίζεται, κατά κύριο λόγο, για την εξυπηρέτηση σκαφών αναψυχής, είτε για αγκυροβόλημα, είτε για μακροχρόνια ή παροδική χερσαία εναπόθεση, είτε για εξυπηρέτηση των διερχόμενων σκαφών. 6. Για τη δημιουργία νέου τουριστικού λιμένα ή για την επέκταση, συμπλήρωση ή μετατροπή υπάρχοντος λιμένα σε τουριστικό, εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Το αυτό ισχύει και για τη λειτουργία των υφισταμένων ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς αυτών».

Άρθρο 30 παρ.1: «Η διοίκηση, διαχείριση, εκμετάλλευση και έλεγχος των τουριστικών λιμένων ανήκει στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Οι κατά τον παρόντα νόμο αρμοδιότητες, όπως ειδικότερα ορίζεται κατωτέρω, ανατίθενται στη Γραμματεία Στήριξης Τουριστικών Λιμένων (Γραμματεία) * και στη Διεύθυνση Θαλάσσιου Τουρισμού (Διεύθυνση), που συνιστώνται με το άρθρο 37 του παρόντος νόμου στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και στον Ε.Ο.Τ. αντίστοιχα».

Άρθρο 35 : «1. Επιτρέπεται από ξενοδοχειακές μονάδες η δημιουργία τουριστικών λιμένων στον αιγιαλό και την παραλία που βρίσκεται προ των εγκαταστάσεών τους, για την

*Η Γραμματεία Στήριξης Τουριστικών Λιμένων συστάθηκε με το άρθρο 37 παρ. 1 του Ν.2160/93, καταργήθηκε με το άρθρο 2 παρ. 2 του Π.Δ.313/2001, ΦΕΚ Α΄ 211, οι δε αρμοδιότητές της ανατέθηκαν στην ερωτώσα Υπηρεσία, η οποία συστάθηκε με το άρθρο 3 του ως άνω Π.Δ., μετονομάστηκε σε Διεύθυνση Θαλάσσιου Τουρισμού και Τουριστικών Λιμένων με το άρθρο 38 παρ. 4 του ν. 3105/2003 και σε Διεύθυνση Τουριστικών Λιμένων με το άρθρο 5 παρ. 2 του Π.Δ. 149/2005.

 1

εξυπηρέτηση της πελατείας τους, εξαιρουμένων των περιοχών που προστατεύονται από τις διατάξεις του ν.1650/1986 (ΦΕΚ 100 Α'), με την προϋπόθεση ότι η δυναμικότητα ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής δεν θα υπερβαίνει ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του αριθμού των δωματίων της ξενοδοχειακής μονάδας. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μόνο σε ξενοδοχειακές μονάδες, οι οποίες διαθέτουν άνω των 200 δωματίων και βρίσκονται σε απόσταση πέραν του ενός (1) χλμ. από υφιστάμενο τουριστικό λιμένα αναψυχής.

2. Για τη χωροθέτηση και δημιουργία των λιμένων της παραπάνω παραγράφου, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 34 καθώς και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 31 του παρόντος νόμου.

σημ.1: Στο άρθρο 34 παρ. 2 ορίζεται: «Η χωροθέτηση και δημιουργία θαλάσσιας ζώνης αγκυροβολίου μπορεί να γίνει είτε με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης είτε από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται η υποβολή των παρακάτω δικαιολογητικών: (α) γενικό τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:10.000 ή απόκομμα χάρτη στο οποίο εμφανίζεται η ακριβής θέση των έργων, (β) τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:1.000 στο οποίο εμφανίζεται η αιτούμενη θαλάσσια ζώνη, (γ) σχέδιο γενικής διάταξης κλίμακας 1:1.000 των προτεινόμενων έργων και εγκαταστάσεων, (δ) έκθεση γενικής περιγραφής των λιμενικών έργων και των λοιπών έργων και εγκαταστάσεων της θαλάσσιας ζώνης και (ε) ερωτηματολόγιο του πίνακα 3 του άρθρου 16 της κ.υ.α. 69269/5387/1990 ΦΕΚ 678 Β'».

σημ.2: Στο άρθρο 31 παρ.3 τελευταίο εδάφιο ορίζεται: «Η έγκριση της χωροθέτησης, των απαιτούμενων προσχώσεων και των χρήσεων αυτών, των χρήσεων γης και των όρων και περιορισμών δόμησης συντελείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας –ήδη Τουριστικής Ανάπτυξης- μετά από γνώμη της Επιτροπής –ήδη δεκατριμελούς γνωμοδοτικής Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων, που έχει συσταθεί με το άρθρο 30 παρ. 2 του Ν. 2160/1993, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 παρ. 1 του Ν. 3105/2003 (Α'29-), που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

3. Τα έργα και οι εγκαταστάσεις, που κατασκευάζονται στον αιγιαλό και την παραλία με μέριμνα των ξενοδοχειακών μονάδων κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο. Η χρήση, η διοίκηση, η διαχείριση και η συντήρησή τους παραχωρείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας στις ξενοδοχειακές μονάδες για την εξυπηρέτηση των οποίων κατασκευάστηκαν, χωρίς να καταβάλλεται από αυτές αντάλλαγμα, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Απαγορεύεται οποιαδήποτε άλλη εκμετάλλευση ή η προς τρίτο παραχώρηση των λιμένων αυτών. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μετά γνώμη της Επιτροπής και συνεπάγεται αυτοδικαίως τη χωρίς αποζημίωση στέρηση του δικαιώματος χρήσεως του τουριστικού λιμένα από την ξενοδοχειακή μονάδα.

4. Η διάρκεια της χρήσης συναρτάται άμεσα με τη λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας. Για τα πρώτα είκοσι (20) έτη λειτουργίας τουριστικού λιμένα από ξενοδοχειακή μονάδα δεν οφείλεται αντάλλαγμα για τη χρήση της ζώνης του τουριστικού λιμένα. Μετά την πάροδο εικοσαετίας από την έναρξη λειτουργίας του τουριστικού λιμένα ξενοδοχειακής μονάδας δύναται να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και να καθοριστεί το ύψος του χρηματικού ανταλλάγματος.

5. Για τη δημιουργία τουριστικού λιμένα από ξενοδοχειακή μονάδα για τον ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής, που θα υπερβαίνει το ποσοστό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 31 του παρόντος νόμου.

6. Στις ξενοδοχειακές μονάδες που έχουν λάβει, κατά τις διατάξεις που ίσχυαν πριν την εφαρμογή του παρόντος νόμου, έγκριση χωροθέτησης και έχουν εκδοθεί οι σχετικές αποφάσεις εγκρίσεως έργων και παραχωρήσεων του αιγιαλού από τους οικείους νομάρχες, παρέχεται η δυνατότητα έναρξης των εργασιών κατασκευής του τουριστικού λιμένα με την

προϋπόθεση υποβολής στη Γραμματεία των δικαιολογητικών που υπεβλήθησαν για την έκδοση των ως άνω αποφάσεων καθώς και αντίγραφα αυτών».

II. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας των παρόντων μελών του Τμήματος, που απαρτίζεται από τους Συμβούλους Θεόδωρο Ρεντζεπέρη, Φώτιο Τάτση, Νικηφόρο Κανιούρα, Γεώργιο Λάζο και Νικόλαο Μουδάτσο, από τις ανωτέρω διατάξεις, σε συνδυασμό ερμηνευόμενες, συνάγονται τα εξής:

Επιτρέπεται η δημιουργία τουριστικών λιμένων από ξενοδοχειακές μονάδες μπροστά από τις εγκαταστάσεις τους, προς εξυπηρέτηση της πελατείας τους, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 35 του Ν. 2160/93, δηλαδή δυναμικότητα ξενοδοχειακής μονάδας τουλάχιστον 200 δωματίων, δυναμικότητα του τουριστικού λιμένα που πρόκειται να δημιουργηθεί μέχρι ποσοστού 10% του αριθμού των δωματίων της ξενοδοχειακής μονάδας και απόσταση αυτού μεγαλύτερη του ενός χλμ. από υφιστάμενο τουριστικό λιμένα. Επιτρέπεται, επίσης, η δημιουργία από ξενοδοχειακή μονάδα τουριστικού λιμένα μεγαλύτερης δυναμικότητας υπό τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που διαγράφεται στις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 2160/93.

Περαιτέρω, προκειμένου το νέο δίκαιο περί δημιουργίας τουριστικών λιμένων να μην αποτελέσει τροχοπέδη στις περιπτώσεις κατά τις οποίες έχει γίνει χωροθέτηση και έχουν εκδοθεί οι σχετικές αποφάσεις εγκρίσεως έργων και παραχωρήσεως αιγιαλού από τους οικείους νομάρχες κατά το προϊσχύσαν δίκαιο, παρεσχέθη η δυνατότητα στις ξενοδοχειακές μονάδες στις οποίες αφορούν οι ως άνω παλαιές αποφάσεις να προβούν σε έναρξη των εργασιών κατ' εφαρμογή των αποφάσεων εκείνων και μετά την ισχύ του Ν.2160/93, αφού προηγουμένως υποβάλουν τα αναφερόμενα στη διάταξη αυτή δικαιολογητικά στη Γραμματεία Στήριξης Τουριστικών Λιμένων. Αυτό σημαίνει πλήρη εκτέλεση υπό των ξενοδοχειακών μονάδων της παλαιάς αποφάσεως, άνευ οποιασδήποτε εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 2160/93. Σε περίπτωση που οι μονάδες αυτές υποβάλουν, ταυτοχρόνως, και αίτημα κατασκευής, αντί των περιορισμένων έργων της παλαιάς αποφάσεως, τουριστικού λιμένα, κατ' αποδοχή δε αυτού εκδοθεί νέα απόφαση, τότε η παλαιά απόφαση του Νομάρχη παύει να ισχύει, εφαρμοστέο είναι πλέον το νέο δίκαιο και συνεπώς τότε πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 35 παρ.1 ή του άρθρου 31 του νόμου αυτού.

Ομοίως, οι διατάξεις του Ν.2160/93 εφαρμόζονται, κατ' άρθρο 29 παρ. 6 του νόμου αυτού και μάλιστα κατ' αποκλεισμό του προϊσχύσαντος δικαίου, και επί των λιμένων που είχαν εγκριθεί και κατασκευαστεί υπό το νομικό εκείνο καθεστώς και έχουν τα χαρακτηριστικά του τουριστικού λιμένα, σε περίπτωση που ζητηθεί η επέκταση, η συμπλήρωση ή η μετατροπή του υπάρχοντος λιμένα σε τουριστικό. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 35 παρ. 1 ή 31 του Ν.2160/93 για την ικανοποίηση του σχετικού αιτήματος (Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 356/1996, 419/1995).

Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, που απαρτίζεται από τον Προεδρεύοντα του Τμήματος Κωνσταντίνο Βολτή, Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ. και τους Συμβούλους Ηλία Παπαδόπουλο, Δημήτριο Αναστασόπουλο και Χρήστο Παπαδόπουλο, η κρίσιμη εν προκειμένω διάταξη του άρθρου 35 παρ. 1 του Ν.2160/93 πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της διατάξεως του άρθρου 29 παρ. 6 του ίδιου νόμου, στην οποία αποτυπώνεται η βούληση του νομοθέτη για τον εκσυγχρονισμό όλων των παλαιών λιμένων που έχουν τα χαρακτηριστικά του τουριστικού λιμένα προς όφελος του τουρισμού και της εθνικής οικονομίας. Υπό το πρίσμα αυτό, γίνεται δεκτό ότι για την μετατροπή υφιστάμενου, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του Ν.2160/93, λιμενικού έργου σε ξενοδοχειακό λιμένα απαιτείται και αρκεί η συνδρομή της προϋπόθεσης που προσδίδει στο λιμένα τον χαρακτήρα του ξενοδοχειακού, δηλαδή να βρίσκεται προ των εγκαταστάσεων ξενοδοχειακής μονάδας που διαθέτει άνω των 200 δωματίων και να πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση της πελατείας της ξενοδοχειακής μονάδας. Η προϋπόθεση της απόστασης πέραν του ενός χιλιομέτρου από υφιστάμενο τουριστικό λιμένα,

που τίθεται με την ίδια διάταξη για τη δημιουργία ξενοδοχειακού λιμένα, δεν απαιτείται να συντρέχει και στην περίπτωση μετατροπής υφιστάμενου λιμενικού έργου σε ξενοδοχειακό λιμένα, δοθέντος ότι η μετατροπή αφορά τα λιμενικά έργα που ήδη υπάρχουν και δεν τίθεται ζήτημα επιλογής θέσης.

III. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως αναφέρεται στο τεθέν ερώτημα, με την αριθμ. Η.963/1559/18-12-1981 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών εγκρίθηκε η υπ' αριθμ. 15751 π.ε/15-9-81 απόφαση του Νομάρχη Ηρακλείου περί κατασκευής ιδιωτικού λιμενικού έργου (μαρίνας) μπροστά από το ξενοδοχείο «Αφροδίτη» της εταιρίας ΚΟΡΑΛΙ Α.Ε. στη θέση Χοχλάκια Γουβών Πεδιάδος Ηρακλείου Κρήτης. Το λιμενικό αυτό έργο, το οποίο είχε κατασκευασθεί πριν την έναρξη ισχύος του Ν.2160/93, περιλαμβάνει δύο βραχίονες (προσήνεμο και υπήνεμο μώλο) και μικρού μήκους κρηπιδώματα εσωτερικά του υπήνεμου μώλου. Το ξενοδοχείο μπροστά από το οποίο έχει κατασκευαστεί έχει δυναμικότητα 251 δωματίων και βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη του ενός χιλιομέτρου από τον τουριστικό λιμένα Γουβών Ηρακλείου, δυναμικότητας 72 θέσεων ελλιμενισμού, ο οποίος χωροθετήθηκε με την Τ/789/24-6-1996 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, όπως τροποποιήθηκε με την Τ/7030/14-11-2001 όμοια. Η εταιρία Α.Ε.Τ.Ε. Μιχ. Ζαμπετάκη, φορέας διαχείρισης του τουριστικού λιμένα Γουβών Ηρακλείου, με το από 2-3-2006 έγγραφό της προς την ερωτώσα Υπηρεσία δηλώνει ότι ουδεμία αντίρρηση έχει για τη δημιουργία του τουριστικού λιμένα έμπροσθεν του ξενοδοχείου Αφροδίτη.

Ήδη εκκρεμεί στην ερωτώσα Υπηρεσία αίτημα της εταιρίας ΚΟΡΑΛΙ Α.Ε. για την αξιοποίηση των υφισταμένων λιμενικών έργων, ώστε με τα αναγκαία έργα και παρεμβάσεις που περιγράφονται στην από Νοεμβρίου του 1999 τεχνική περιβαλλοντική έκθεση του Μελετητή Βαγγέλη Ρομπογιαννάκη, να λειτουργήσει ως ξενοδοχειακός τουριστικός λιμένας δυναμικότητας 25 θέσεων ελλιμενισμού.

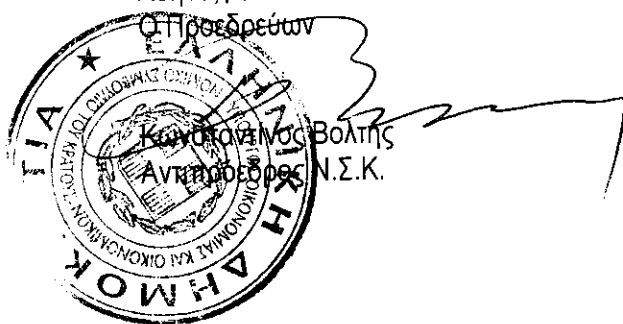
Ενόψει των προαναφερομένων, **κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας**, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει αρνητική απάντηση, δοθέντος ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 35 παρ. 1 του Ν. 2160/1993 για τη δημιουργία ξενοδοχειακού λιμένα και συγκεκριμένα δεν συντρέχει η προϋπόθεση της απόστασης άνω του ενός χιλιομέτρου από υφιστάμενο τουριστικό λιμένα, οπότε το υποβληθέν αίτημα για μετατροπή υφισταμένου λιμενικού έργου σε ξενοδοχειακό λιμένα δεν μπορεί να ικανοποιηθεί. Αντιθέτως, **κατά τη γνώμη της μειοψηφίας**, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει καταφατική απάντηση, δοθέντος ότι επί μετατροπής υφιστάμενου λιμένα σε ξενοδοχειακό δεν απαιτείται η συνδρομή της προϋπόθεσης της απόστασης άνω του ενός χιλιομέτρου από υφιστάμενο τουριστικό λιμένα και ως εκ τούτου το υποβληθέν αίτημα πρέπει να γίνει δεκτό.

IV. Κατόπιν των ανωτέρω, **κατά την πλειοψηφία** των μελών του Α' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει αρνητική απάντηση.-

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 17/4/2006

Ο Πρόεδρος των

Η Εισηγήτρια

Αικατερίνη Γρηγορίου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.